

Oponentský posudek disertační práce

Mgr. Jana Nevrzala

„Trestná činnost obchodníků s cennými papíry na kapitálovém trhu“

Na základě rozhodnutí děkana Právnické fakulty University Karlovy ze dne 7. listopadu 2005 jsem byl ustanoven oponentem disertační práce doktoranda Mgr. Jana Nevrzala na téma: „Trestná činnost obchodníků s cennými papíry na kapitálovém trhu“. K oponentuře mně byla předložena jmenovaná disertační práce, kterou doktorand zpracoval pod vedením školitele prof. JUDr. Oty Novotného, CSc., o celkovém rozsahu 112 stran, z čehož 100 stran tvoří vlastní text práce a 12 stran seznam použité literatury a zkratek, obsah a další technické pasáže.

1. Za téma své disertační práce si doktorand zvolil jednu z nejzajímavějších oblastí trestního práva, které nabývá neustále nových rozměrů nejen kvůli sofistikovaným přístupům, které pachatelé této trestné činnosti nepřetržitě rozvíjejí, ale zejména díky rozvoji moderních právních nástrojů k potírání této trestné činnosti na úrovni legislativy i judikatury. Budiž hned v úvodu ke škodě posuzované práce konstatováno, že autor se soustřeďuje výhradně na oblast zákonné úpravy a oblast judikatury nechává v pozadí. Pokud jde o výběr tématu lze souhrnně konstatovat, že tématický záběr je vhodně vytyčen i uchopen. Jde o téma obtížné a v odborné literatuře dosud málo komplexně zpracované. Přesto Nevrzalova práce hledá odpovědi na zásadní otázky *de lege lata* i *de lege ferenda*.

2. Volba vědeckých metod disertantem zřetelně ukazuje na jeho vysokou oblibu metody systémové, která v práci jednoznačně převládá. Na ni je postavena základní struktura práce. Z hlediska aplikace systémové metody budiž oponentem podtrženo, že disertant prokazuje schopnost práce s touto metodou i na výstupech ze systému, kupříkladu ve vztahu k institucím práva obchodního nebo evropského.

Z dalších vědeckých metod dominuje metoda syntetická v kombinaci s metodou analytickou. Autor prokazuje, že je schopen vhodně aplikovat i metodu srovnávací. Aplikace metody srovnávací je vyvážená ve směru k právu

americkému i k právu evropskému. V práci je málo aplikována metoda historická, i když je otázkou, do jaké míry by byla s ohledem na téma práce využitelná.

Pokud jde o výběr a aplikaci vědeckých metod, disertant dle oponentova názoru prokazuje, že metody vědecké práce ovládá a že schopen jich využívat.

3. Práce má tendenci k popisnosti, i když disertant místy **zaujímá vlastní názory** a ukazuje, že je schopen argumentace a obhajoby takových vlastních názorů. Vlastní názory disertanta od názorů přejatých přitom nejsou vždy v práci zcela zřetelně odlišeny.

4. Z **obsahového hlediska** má práce solidní strukturu. V první kapitole autor vymezuje pojem kapitálového trhu, což činí s nepochybnou dávkou erudice. V uvedené souvislosti lze autorovi položit otázku, jak vidí jím vymezované pojmy v připravování regulace finančních služeb podle našeho práva. Oponent by uvítal vlastní teoretické názory disertanta na danou problematiku. Ve druhé kapitole disertant zřetelně vymezuje oblasti, kdy může obchodník s cennými papíry porušit povinnost tak, aby mohlo dojít ke vzniku trestně právní odpovědnosti.

Třetí kapitola pojednává o trestné činnosti na kapitálových trzích ve světle úpravy USA a EU. Z práce sice plyne, že autor se lépe orientuje v právní úpravě USA, nicméně přehled o úpravě EU je zřetelný, i když místy zkratkovitý. Bylo by třeba kupříkladu lépe vysvětlit vztahy mezi jednotlivými segmenty finančních služeb podle evropského práva. Podkapitolu 3.4. Trestněprávní úprava EU považuje recenzent za příliš popisnou. U ústní obhajoby by měl disertant zaujmout vlastní názor k současné úloze a postavení třetího pilíře EU ve vztahu k tématu práce.

V dalších kapitolách disertant analyzuje jednotlivé okruhy trestné činnosti: výkon činnosti obchodníka bez příslušného povolení Komise (kapitola 4), neoprávněné využívání či zneužívání svěřených prostředků zákazníků (kapitola 5), narušování průhlednosti kapitálového trhu a využívání důvěrných informací (kapitola 6), porušování povinnosti kvalifikovaného, čestného a spravedlivého poskytování služeb zákazníkům (kapitola 7).

V souvislosti s kapitolou 6 a s kapitolou 8 práce by mohl disertant v průběhu ústní obhajoby zodpovědět otázku, zda předmětem konformního výkladu národního práva, kde je rozhodující úsek národního práva, který se srovnává se směrnicemi ES, může překračovat i konkrétní ustanovení. Jestliže tedy směrnice ES o *insider dealing* byly kupříkladu určeny k transpozici především do norem

obchodního práva, připouští uvedená doktrína jejich aplikaci i do oblasti příslušných pasáží práva trestního ?

Pokud jde o výklad o trestním soudnictví nad právnickými osobami (str. 100 – 101) byl by zajímavý disertantův názor, zda považuje některé oblasti trestní spolupráce EU za nezbytné pro přijetí příslušné české úpravy o trestní odpovědnosti právnických osob.

5. Z **formálního hlediska** je práce zpracována řádně. Poznámky pod čarou sice odlišují názory autora od názorů přejatých, ale takových odlišením by bylo třeba více. Rejstřík zkratk a rejstřík použité literatury je zpracován s velkou pečlivostí a odpovídá normě stanovené pro doktorské disertační práce.

6. Požadavek, kladený na disertační práce ve smyslu **konkrétních závěrů pro praxi a další vývoj disciplíny**, splňuje práce jen dílčím způsobem, neboť závěry, uvedené na str. 103 – 104 se zdají být recenzentovi málo vyargumentované

Z á v ě r

Posuzovaná práce nepatří sice k pracím špičkové úrovně, předkládaných na Právnické fakultě UK, recenzent je nicméně názoru, že by disertantovi měla být dána příležitost ústní obhajoby tak, aby mohl vysvětlit některé nejasnosti a hlavně projevit své vlastní odborné názory.

Na základě shora uvedených skutečností

Souhlasím, aby byla disertační práce doktoranda mgr. Jana Nevřala na téma: „Trestná činnost subjektů na kapitálovém trhu“ připuštěna k obhajobě před komisí pro státní doktorské zkoušky

---

Doc. JUDr. et PhDr. Michal Tomášek, DrSc.

V Praze dne 7. prosince 2005